

Reflektionsfrågor – handläggare

I webbutbildningen Äldre och alkohol finns ett kapitel som specifikt vänder sig till handläggare. Där förekommer många reflektionsfrågor. Då de flesta genomgår webbutbildningen på egen hand så kan behovet av att diskutera och reflektera tillsammans med kollegor uppstå. Många gånger bjuder just reflektion i grupp på nya insikter och nya perspektiv. Därför har vi nedan sammanställt reflektionsfrågorna riktade till handläggare i ett dokument.

Samla ihop en grupp med kollegor som vill vara med. Skriv ut dokumentet ”Reflektionsfrågor – handläggare” så var och en har var sitt exemplar. Reflektionsfrågorna är samlade under fyra olika rubriker med fyra olika situationer man kan ställas inför. Välj själva hur ni vill genomföra reflektions-/diskussionsmötena.

Vilka ska vara med? De är naturligtvis möjligt att bjuda in andra än just handläggare. Det kanske kan vara bra att ha med chefen, kanske utförare av hemtjänst och hemsjukvård, eller kan det vara en ide att bjuda in personer från kommunens missbruksenhet eller från primärvården? Ni väljer själva vilka.

Behövs några förberedelser? Kanske kan det vara bra att alla förbereder sig genom att ta del av och tänka igenom frågorna före mötet.

Situation 1

När alkoholproblemet är känt och den äldre vill ha hjälp

Du känner till att den äldre har alkoholproblem och uttrycker att hen vill få hjälp med dessa. Vad behöver du tänka på? Här följer några frågor. Fundera lite över varje fråga enskilt. Ha sedan en gemensam diskussion. Anteckna gärna vad ni kommer fram till.

Samarbete:

Vilka kan du/ni behöva samarbeta med i denna situation?

Inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården? Några andra?

Vilka former av stöd, vård och behandling finns lokalt för att hjälpa den äldre med dennes alkoholproblem? Det kan vara bra att känna till dessa om den äldre frågar.

SIP

Vilken roll kan en samordnad individuell plan (SIP) ha i arbetet när fler verksamheter är inblandade?

Hemtjänst och hemsjukvård

Hur kan biståndshandläggaren i uppdraget underlätta för hemtjänsten och hemsjukvården att stödja den äldre?

Anhöriga

Har den äldre anhöriga som kan behöva få information om möjligheten till anhörigstöd? Finns det insatser med anledning av alkoholproblemen som kan behöva planeras och samordnas med anhöriga?

Något mer?

Situation 2

När problemet är känt och den äldre INTE vill ha hjälp

Den äldre är öppen med sina alkoholproblem men vill inte ha hjälp. Vad behöver du/ni tänka på?

Samarbete:

Vilka kan du/ni behöva samarbeta med för att få råd och stöd i denna situation?

Agera utan samtycke?

Hur kan du agera när du inte får samtycke och alkoholproblemen inte är tillräckligt allvarliga för att informationen ska kunna lämnas vidare?

Värdigt liv?

Ett uppdrag ska utformas så att det leder till att den äldre kan leva ett värdigt liv och känna välbefinnande oavsett om hen tar emot hjälp för alkoholproblemen eller inte. Finns det risk att du/ni tycker att de behov som uppstår på grund av alkoholproblem är mindre viktiga? Hur hanterar du/ni det?

Motivationsarbete?

Hur kan ett uppdrag utformas som ger förutsättningar för hemtjänsten att arbeta motiverande och som på sikt kan leda till att den äldre vill ta emot hjälp för sina alkoholproblem?

Uppföljning?

Att följa upp ärenden är viktigt. Men vad behöver du tänka på när ett ärende bl.a. gäller att motivera den äldre att ta emot hjälp för sina alkoholproblem? Hur ska du snabbt kunna få veta från utföraren att den äldre ändrat sig och nu ger samtycke till att söka hjälp för sina alkoholproblem?

Situation 3

När alkoholproblemet är okänt

Om du inte känner till att den äldre har alkoholproblem, hur ska du då kunna få reda på att hans behov är större än vad som framkom vid utredningen? Det kan finnas vägar att synliggöra alkoholproblem, men fungerar de och är det verkligen framkomliga vägar. Fundera lite över varje fråga och diskutera sedan i gruppen.

Fråga om alkohol

Finns det skäl att rutinmässigt fråga alla som ansöker om bistånd om deras alkoholvanor? Om inte, varför och i vilka fall är det onödigt?

Hembesök

Vilka tecken vid ett hembesök kan tyda på att den äldre har alkoholproblem? Bör det alltid göras hembesök som en del i utredningen?

Samarbete

Hur kan du som handläggare samarbeta med utförarna för att tidigt få rätt information om den äldres verkliga behov av stöd? Vilka tecken kan tyda på att den äldre eventuellt kan ha alkoholproblem?

Uppföljning

Hur kan uppföljning ske för att eventuella alkoholproblem ska kunna bli synliga i framtiden?

Situation 4

Du misstänker alkoholproblem men den äldre är tyst om dem

Det kan vara så att den äldre vill dölja sina alkoholproblem. Ibland kanske det samtidigt finns tydliga signaler på att personen har dessa problem men det är en bara misstanke. I webbutbildningen ges exempel på frågor du kan ställa för att få ett bättre underlag på om hur välgrundade dina eventuella misstankar är.

1. För att bättre förstå varför personen vill dölja sina alkoholproblem kan det vara bra att se och fundera över de argument den äldre kan ha. Börja med att fundera individuellt några minuter om varför en person skulle vilja dölja sina alkoholproblem?
2. Samla gruppen och berätta för varandra om de olika argument ni kommit från till, om varför någon skulle vilja dölja sina alkoholproblem.
3. Diskutera sedan utifrån varje argument. Hur kan ni i rollen som handläggare bemöta dessa argument. Det kan exempelvis ske genom att föreslå en viss insats, ett annat bemötande eller genom att arbeta motiverande.